Downloaded via the EU tax law app / web

62011CJ0137
SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Ir-Raba' Awla)

27 ta' Settembru 2012 (*1)

"Sigurtà so?jali g?all-?addiema migranti — Regolament (KEE) Nru 1408/71 — Artikoli 13 u 14c — Le?i?lazzjoni applikabbli — Persuni li ja?dmu g?al rashom — Skema ta' sigurtà so?jali — Re?istrazzjoni — Persuna li hija impjegata jew li ma te?er?ita ebda attività fi Stat Membru — Impjieg ta' persuna li ta?dem g?al rasha fi Stat Membru ie?or — Mandatarju tal-kumpannija — Residenza fi Stat Membru li ma huwiex dak tas-sede tal-kumpannija — ?estjoni tal-kumpannija mill-Istat ta' residenza — Regola nazzjonali li tistabbilixxi pre?unzjoni inkonfutabbli tal-e?er?izzju ta' attività professjonali b?ala persuna li ta?dem g?al rasha fl-Istat Membru tas-sede tal-kumpannija — Re?istrazzjoni obbligatorja g?all-iskema tas-sigurtà so?jali g?all-persuni li ja?dmu g?al rashom ta' dan l-Istat"

Fil-Kaw?a C-137/11,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-cour du travail de Brussell (il-Bel?ju), permezz ta' de?i?joni tal-11 ta' Marzu 2011, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fil-21 ta' Marzu 2011, fil-pro?edura

Partena ASBL

vs

Les Tartes de Chaumont-Gistoux SA,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Ir-Raba' Awla),

komposta minn J.-C. Bonichot, President tal-Awla, K. Schiemann, L. Bay Larsen (Relatur), C. Toader u E. Jaraši?nas, Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Mazák,

Re?istratur: R. ?ere?, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tat-22 ta' Marzu 2012,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

—

g?al Partena ASBL, minn M. Lauwers, avukat,

—

g?al Les Tartes de Chaumont-Gistoux SA, minn A. Moyaerts u É. Piret, avukati,

—

g?all-Gvern Bel?jan, minn L. Van den Broeck u J.-C. Halleux, b?ala a?enti,

—

g?all-Kummissjoni Ewropea, minn V. Kreuschitz u G. Rozet, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tas-26 ta’ ?unju 2012,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1

It-talba g?al de?i?joni preliminari tikkon?erna l-interpretazzjoni tal-Artikoli 13 u 14c tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1408/71, tal-14 ta’ ?unju 1971, dwar l-applikazzjoni tal-iskemi tas-sigurtà so?jali g?all-persuni impjegati [, g?all-persuni li ja?dmu g?al rashom] u l-familja tag?hom li ji??aqilqu ?ewwa l-Komunità (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol. 1, p. 35), kif emendat bir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1606/98, tad-29 ta’ ?unju 1998 (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol. 3, p. 308, iktar ’il quddiem ir-“Regolament Nru 1408/71”), kif ukoll l-Artikolu 21 TFUE.

2

Din it-talba ?iet ippre?entata fil-kuntest ta’ kaw?a bejn Partena ASBL (iktar ’il quddiem “Partena”), l-uffi??ju tas-sigurtà so?jali g?all-persuni li ja?dmu g?al rashom u Les Tartes de Chaumont-Gistoux SA, (iktar ’il quddiem il-“kumpannija Les Tartes de Chaumont-Gistoux SA”) dwar somom mitluba lilha minn Partena g?all-irkupru rappre?entanti kontribuzzjonijiet tas-sigurtà so?jali u ta’ soprataxxi g?all-perijodu mill-ewwel kwart tal-1999 sar-raba’ kwart tal-2007.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3

It-tmien sal-?dax-il premessi tar-Regolament Nru 1408/71 jipprovdu:

“Billi l-persuni impjegati u dawk impjegati g?al rashom li qeg?din ji??aqilqu fil-Komunità g?andhom ikunu su??etti g?all-iskema tas-sigurtà so?jali ta’ Stat Membru wie?ed biss biex ikun evitat t-ta?wid fil-le?islazzjonijiet nazzjonali applikabbli u l-kumplikazzjonijiet li jirri?ultaw min?abba f’hekk;

Billi l-okka?jonijiet li fihom persuna tkun su??etta simultanjament g?al-le?islazzjonijiet ta’ ?ew? Stati Membri b?ala e??ezzjoni g?ar-regola ?enerali g?andhom ikunu limitati kemm jista’ jkun fin-numru u fl-iskop;

Billi min?abba l-garanzija ta’ l-ugwaljanza fit-trattament tal-?addiema kollha okkupati fit-territorju ta’ l-Istat Membru jkun effettiv kemm jista’ jkun, huwa sewwa li tkun determinata b?ala l-le?islazzjoni applikabbli, b?ala regola ?enerali, dik ta’ l-Istat Membru li fih il-persuna kkon?ernata tfittex impjieg jew impjieg g?al rasha;

Billi f’?erti sitwazzjonijiet li ji??ustifikaw kriterja [kriterji] o?ra ta’ applikabbiltà, huwa possibbli li tidderoga mir-regola ?enerali;”

4

L-Artikolu 13 tar-Regolament Nru 1408/71, intitolat “Regoli ?enerali”, jipprovdi:

1. “Bla ?sara g?all-Artikolu 14? u 14f, persuni li g?alihom japplika dan ir-Regolament g?anhom ikunu so??etti g?all-li?ijiet ta’ Stat Membru wie?ed biss. Dawk il-li?ijiet g?andhom ji?u stabbiliti skond id-dispo?izzjonijiet ta’ dan it-Titolu.

2. Su??etti g?all-Artikoli 14 sa 17:

a)

persuna impjegata fit-territorju ta’ Stat Membru wie?ed tkun su??etta g?al-le?islazzjoni ta’ dak l-Istat anke jekk ikun jabita [tkun tabita] fit-territorju ta’ Stat Membru ie?or jew jekk l-uffi??ju re?istrat inkella post tan-negozju ta’ l-impri?a jew ta’ l-individwu li jimpjegah huwa stabbilit fit-territorju ta’ Stat Membru ie?or;

b)

persuna li ta?dem g?al rasha fit-territorju ta’ Stat Membru wie?ed tkun su??etta g?al-le?islazzjoni ta’ dak l-Istat anke jekk tabita fit-territorju ta’ Stat Membru ie?or;

[...]”

5

Il-punt 2 tal-Artikolu 14a tal-istess regolament, intitolat “Regoli spe?jali applikabbli g?all-persuni, barra dawk li ja?dmu fuq il-ba?ar, li ja?dmu g?al rashom” huwa fformulat kif ?ej:

“L-Artikolu 13(2)(b) jkun japplika su??ett g?all-e??ezzjonijiet u ?irkustanzi segwenti:

[...]

2) Persuna normalment impjegata g?al rasha fit-territorju ta’ tnejn jew iktar Stati Membri tkun su??etta g?al-le?islazzjoni ta’ l-Istat Membru li fit-territorju tieg?u tabita kemm-il darba hija twettaq xi parti mill-attività tag?ha fit-territorju ta’ dak l-Istat Membru.

Jekk ma twettaqx xi attività fit-territorju ta’ l-Istat Membru li fih tabita, hija tkun su??etta g?al-le?islazzjoni ta’ l-Istat Membru li fit-territorju tieg?u twettaq l-attività tag?ha prin?ipali [...]”

6

L-Artikolu 14c tal-imsemmi regolament, intitolat “Regoli spe?jali applikabbli g?all-persuni li huma simultanjament impjegati fit-territorju ta’ Stat Membru wie?ed u ja?dmu g?al rashom fit-territorju ta’ Stat Membru ie?or” jipprovdi:

“Persuna li hija simultanjament impjegata fit-territorju ta’ Stat Membru wie?ed u ta?dem g?al rasha fit-territorju ta’ Stat Membru ie?or tkun su??etta:

a)

barra milli kif inhu pprovdut fis-sottoparagrafu (b) tal-le?islazzjoni ta' l-Istat Membru fit-territorju ta' liema huwa impenjat f'impjieg im?allas jew, fejn huwa jwettaq tali attività fit-territorju ta' tnejn jew iktar Stati Membri, g?al-le?islazzjoni [skont il-ka?, tal-Istat Membru tas-sede jew tad-domi?ilju tal-impri?a jew ta' min i?addem, tal-post ta' ferg?a jew ta' rappre?entanza permanenti tal-impri?a jew residenza tal-?addiem];

b)

fil-ka?ijiet imsemmija fl-Anness VII:

—

le?i?lazzjoni tal-Istat Membru li fit-territorju tieg?u hija impjegata [...]

u

—

le?i?lazzjoni tal-Istat Membru li fit-territorju tieg?u hija ta?dem g?al rasha [...]"

7

L-Anness VII tar-Regolament Nru 1408/71 jelenka 18-il ipote?i ta' applikazzjoni kumulattiva tal-le?i?lazzjonijiet ta' ?ew? Stati Membri, ji?ifieri sitwazzjonijiet li fihom persuna, minn na?a, ta?dem g?al rasha fit-territorju ta' wie?ed mis-17-il Stat Membru msemmija fl-Anness u, min-na?a l-o?ra, persuna impjegata fi Stat Membru ie?or.

8

Huwa jipprovdi f'punt 1:

"Fejn din tkun ta?dem g?al rasha fil-Bel?ju u mpjegata bi qlieg? fi kwalunkwe Stat Membru ie?or."

Id-dritt Bel?jan

9

Skont id-dritt Bel?jan, il-kopertura mill-iskema tas-sigurtà so?jali g?all-persuni li ja?dmu g?al rashom hija regolata bid-Digriet Irjali Nru 38, tas-27 ta' Lulju 1967, dwar l-applikazzjoni tal-iskema tas-sigurtà so?jali g?all-persuni li ja?dmu g?al rashom (Moniteur belge tad-29 ta' Lulju 1967), li kien emendat, b'mod partikolari, bid-Digriet Irjali tat-18 ta' Novembru 1996 dwar dispo?izzjonijiet finanzjarji u o?rajn dwar l-iskema tas-sigurtà so?jali g?all-persuni li ja?dmu g?al rashom, skont it-Titolu VI tal-Li?i tas-26 ta' Lulju 1996 dwar il-modernizzazzjoni tas-sistema tas-sigurtà so?jali u li ti?gura l-vijabbiltà tal-iskemi legali tal-pensjoni u l-Artikolu 3 tal-Li?i tas-26 ta' Lulju 1996 li ti?gura l-kundizzjonijiet ba?itarji g?all-parte?ipazzjoni Bel?jana fl-Unjoni Ekonomika u Monetarja (Monitor belge, 12 ta' Di?embru 1996, iktar 'il quddiem id-"Digriet Irjali Nru 38").

10

L-Artikolu 3(1) tad-Digriet Irjali Nru 38, inklu? fil-Kapitolu 1 intitolat "Il-kamp ta' applikazzjoni" jipprovdi li:

"Skont dan id-digriet persuna li ta?dem g?al rasha hija kull persuna fi?ika li ter?er?ita fil-Bel?ju attività professjonali li g?aliha ma hijiex marbuta b'kuntratt ta' xog?ol jew b'numru ta' termini jew

kundizzjonijiet standard..

Huwa pre?unt, sakemm ma tin?iebx prova kuntrarja, li tkun su??etta g?all-kundizzjonijiet imsemmija fil-paragrafu pre?edenti, kull persuna li twettaq attività professjonali fil-Bel?ju li tista' tipprodu?i income imsemmi f'[?erti dispo?izzjonijiet tal-Kodi?i tat-Taxxa fuq id-D?ul 1992].

G?all-finijiet ta' dan il-paragrafu, attività professjonali hija kkunsidrata li saret permezz ta' kuntratt ta' xog?ol meta b'applikazzjoni ta' wa?da mill-iskemi ta' sigurtà so?jali g?all-persuni impjegati, il-persuna kkon?ernata tkun pre?unta li tkunu impenjat, ta?t dan il-kap, f'rabtiet ta' kuntratt ta' xog?ol.

[...] il-persuni ma?tura b?ala mandatarji ta' kumpannija jew ta' asso?jazzjoni li huma su??etta g?at-taxxa Bel?jana tal-kumpanniji jew it-taxxa Bel?jana g?al dawk mhux residenti g?andhom ikunu pre?unti, b'mod inkonfutabbli, li jer?er?itaw fil-Bel?ju attività professjonali b?ala persuni li ja?dmu g?al rashom."

11

Skont it-tielet subparagrafu tal-Artikolu 15(1) tal-imsemmi Digriet Irjali, kumpannija hija responsabbli, in solidum mal-mandatarji tag?ha, g?all-?las tal-kontribuzzjonijiet meta dawn tal-a??ar huma taxxabbli.

12

Permezz tas-sentenza 176/2004, tat-3 ta' Novembru 2004, il-Qorti tal-Arbitra??, li saret sussegwentement il-Qorti Kostituzzjonali, iddikjarat li r-raba' subparagrafu tal-Artikolu 3(1) tad-Digriet Irjali Nru 38 huwa antikostituzzjonali fir-rigward b'mod partikolari tal-mandatarji ta' kumpanniji su??etti g?at-taxxa Bel?jana tal-kumpanniji jew it-taxxa Bel?jana g?al dawk li ma humiex residenti u li ma ji??estixxux il-kumpannija inti?a mid-dispo?izzjoni inkwistjoni minn pajji? barrani. Hija dde?idiet li, fir-rigward ta' dawn il-mandatarji, il-pre?unzjoni kienet, sa fejn kienet inkonfutabbli, ?enerali u assoluta b'hekk sproporzjonata fir-rigward ta' dawn il-persuni, peress li dan jipprekludi mandatarju li jkun ittermina l-attività tieg?u, li jistabbilixxi tali terminazzjoni g?ajr b'ri?enja u jtemm l-obbligi tieg?u li jirri?ultaw mill-issu??ettar tieg?u g?all-iskema tas-sigurtà so?jali ta' persuna li ta?dem g?al rasu.

13

Madankollu, hija ma kkunsidratx ir-raba' subparagrafu tal-Artikolu 3(1) tad-Digriet Irjali Nru 38 b?ala antikostituzzjonali sa fejn jinvolvu l-mandatarji li ji??estixxu kumpanniji barra mill-pajji? li jkollhom is-sede tag?hom fil-Bel?ju. Hija kkunsidrat li n-natura inkonfutabbli tal-pre?unzjoni istitwita setg?et titqies ne?essarja sabiex ti?gura li dawn il-mandatarji jkunu su??etti g?all-iskema ta' sigurtà so?jali g?all-persuni li ja?dmu g?al rashom, peress li l-awtorità nazzjonali ma kellhiex, fir-rigward ta' dawn il-persuni, l-informazzjoni u s-setg?at li kellha fir-rigward tal-mandatarji li ji??estixxu tali kumpanniji fil-Bel?ju.

14

Mis-sentenza tal-Qorti tal-Arbitra?? jirri?ulta li, attwalment, ta?t id-dritt Bel?jan, il-pre?unzjoni tibqa' inkonfutabbli g?all-persuni li ji??estixxu minn barra l-pajji?, kumpannija li g?andha s-sede tag?ha fil-Bel?ju, b'tali mod li, irrispettivament mill-e?er?izzju effettiv ta' tali attività, huma su??etti fil-Bel?ju g?all-iskema ta' sigurtà so?jali g?all-persuni li ja?dmu g?al rashom.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

15

Il-kumpannija Les Tartes de Chaumont-Gistoux ?iet stabbilita fis-17 ta’ April 1993.

16

Peress li g?andha s-sede fil-Bel?ju, din il-kumpannija hija su??etta g?at-taxxa Bel?jana fuq il-kumpanniji.

17

Fid-data tal-laqg?a ?enerali tat-12 ta’ Ottubru 1995, O. Rombouts u M. Van Acker kellhom nofs il-kapital tal-kumpannija kull wie?ed. Fil-laqg?at ?enerali tas-7 ta’ ?unju 2000 u tas-7 ta’ ?unju 2006 ?eddew it-termini tal-mandat tag?hom b?ala diretturi.

18

O. Rombouts ilu residenti fil-Portugall sa mill-a??ar tal-1999.

19

Huwa kien impjegat hemmhekk jew kien jir?ievi l-benefi??ju tal-qg?ad hemmhekk, minn Jannar 2001 sa Lulju 2005.

20

Il-qorti tar-rinviju indikat li O. Rombouts kien ja?dem g?al rasu minn Novembru 2007, i?da ??id li l-kumpannija Les Tartes de Chaumont-Gistoux ssostni li din l-attività kienet bdiet f’Novembru 2005.

21

Fit-28 ta’ Mejju 2008, Partena nnotifika lil O. Rombouts u lill-kumpannija Les Tartes de Chaumont-Gistoux b’ordni g?all-?las ta’ EUR 125 696.50 b?ala kontribuzzjonijiet, ?idiet trimestrali u annwali dovuti minn O. Rombouts g?all-perijodu mill-ewwel kwart tal-1999 sar-raba’ kwart tal-2007.

22

Permezz ta’ ?itazzjoni tal-5 ta’ Awwissu 2008, il-kumpannija Les Tartes de Chaumont-Gistoux o??ezzjonat g?al din l-ordni quddiem it-Tribunal du travail de Nivelles.

23

Filwaqt li dde?ieda dwar din l-oppo?izzjoni, it-tribunal du travail de Nivelles iddikjara l-oppo?izzjoni ammissibbli b’sentenza tal-14 ta’ Settembru 2009 u ddikjaraha fondata bis-sentenza tieg?u tal-14 ta’ Di?embru 2009.

24

Fid-29 ta’ Jannar 2010, Partena ppre?enta appell minn dawn is-sentenzi.

25

Matul il-pro?edura, huwa ppre?i?a li, min?abba l-istatus ta’ impjegat ta’ O. Rombouts fil-Portugall mill-1 ta’ Jannar 2001, dan tal-a??ar ma jkunx jista’ jibqa’ su??ett g?all-iskema Bel?jana tas-

sigurtà so?jali g?all-persuni li ja?dmu g?al rashom, g?ajr b'mod kumplimentari. G?alhekk naqqset l-ammont mitlub g?as-somma ta' EUR 68 137.61 prin?ipalment, bl-interessi mi?juda, minflok is-somma ta' EUR 125 696.50.

26

Il-kumpannija Les Tartes de Chaumont-Gistoux ikkontestat, f'dak li jirrigwardaha, kwalunkwe ssu??ettar ta' O. Rombouts g?all-iskema tas-sigurtà so?jali g?all-persuni impjegati fil-Bel?ju. Hija sostniet li r-raba' subparagrafu tal-Artikolu 3(1) tad-Digriet Irjali Nru 38, fis-sens li g?andha l-effett tal-applikazzjoni tal-le?i?lazzjoni Bel?jana, imur kontra d-dritt tal-Unjoni u, b'mod partikolari, kontra l-Artikolu 18 KE.

27

F'dawn i?-?irkustanzi, il-Cour du travail de Bruxelles idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari segwenti:

"1)

G?all-applikazzjoni tal-Artikoli 13 et seq tar-Regolament 1408/71 u, b'mod iktar partikolari, g?all-applikazzjoni tal-Artikolu 14c, Stat Membru jista', fil-kuntest tal-kompetenza tieg?u li jiddefinixxi l-kundizzjonijiet g?all-issu??ettar g?as-sistema ta' sigurtà so?jali li huwa jimplementa g?al ?addiema li ja?dmu g?al rashom, jitratta il-"?estjoni minn pajji? barrani ta' kumpannija so??etta g?at-taxxa ta' dan l-Istat" bl-istess mod b?al e?er?izzju ta' attività fit-territorju tieg?u?

2)

Is-subparagrafu 4 tal-Artikolu 3(1) tad-Digriet Nru 38 [....] huwa kompatibbli mad-dritt tal-Unjoni [...] u, b'mod partikolari, mal-libertà ta' moviment u ta' residenza iggarantit mill-Artikolu 21 tat-[TFUE], sa fejn ma j?allix lill-persuna li tirrisjedi fi Stat Membru ie?or u li tmexxi minn pajji? barrani kumpannija su??etta g?at-taxxa Bel?jana sabiex jikkonfuta l-pre?unzjoni tal-persuna taxxabbli li hija koperta mis-sigurtà so?jali g?all-?addiema li ja?dmu g?al rashom, filwaqt li a?ent [mandatarju] li jirrisjedi fil-Bel?ju u li ma jmexxix kumpannija b?al din minn pajji? barrani g?andu l-g?a?la li jikkonfuta l-pre?unzjoni u li jressaq il-provi li ma jwettaqx attività indipendenti fis-sens tas-subparagrafu 1 tal-Artikolu 3(1) tad-Digriet Irjali Nru 38?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda

Fuq il-?urisdizzjoni

28

Il-Gvern Bel?jan jikkunsidra li l-Qorti tal-?ustizzja ma g?andhiex ?urisdizzjoni sabiex twie?eb l-ewwel domanda sa fejn din timplika li l-Qorti tal-?ustizzja jkollha tinterpreta r-raba' subparagrafu tal-Artikolu 3(1), tad-Digriet Irjali 38 jew te?amina l-kompatibbiltà tag?ha mal-Artikolu 14c tar-Regolament Nru 1408/7.

29

F'dan ir-rigward, huwa bi??ejjed li ji?i kkonstatat li minn kif inhi fformulata l-ewwel domanda, din tirrigwarda l-interpretazzjoni tad-dispo?izzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni, f'din il-kaw?a l-Artikoli 13 et seq. tar-Regolament Nru 1408/71, u mhux l-interpretazzjoni ta' dispo?izzjoni ta' dritt nazzjonali jew

ta’ evalwazzjoni tal-kompatibbiltà tag?ha mad-dritt tal-Unjoni.

30

Skont ?urisprudenza stabbilita (ara, b’mod partikolari, is-sentenza tas-27 ta’ Jannar 2011, Vandoorne, C-489/09, ?abra p. I-225, punt 25 u l-?urisprudenza ??itata), il-Qorti tal-?ustizzja g?andha ?urisdizzjoni li tipprovdi lill-qorti nazzjonali bl-elementi kollha ta’ interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni li jistg?u jippermettulha li hija stess tevalwa l-kompatibbiltà ta’ dispo?izzjoni ta’ dritt nazzjonali g?ad-de?i?joni tal-kaw?a li g?andha quddiemha.

31

Il-Qorti tal-?ustizzja g?andha g?aldaqstant ?urisdizzjoni sabiex te?amina l-ewwel domanda.

Fuq l-ammissibbiltà

32

Il-Gvern Bel?jan isostni li l-ewwel domanda hija inammissibbli peress li hija irrilevanti g?as-soluzzjoni tal-kaw?a prin?ipali li ting?ata interpretazzjoni tal-Artikolu 14c(b) tar-Regolament Nru 1408/71.

33

Fil-fatt, ma hemmx lok li ti?i applikata l-pre?unzjoni inkonfutabbli skont ir-raba’ subparagrafu tal-Artikolu 3(1) tad-Digriet Irjali Nru 38 g?all-issu??ettar ta’ O. Rombouts g?all-iskema Bel?jana tas-sigurtà so?jali g?all-persuni li ja?dmu g?al rashom.

34

Din il-pre?unzjoni hija inti?a li tissu??etta lill-mandatarji li ji??estixxu kumpanniji minn barra l-pajji? li g?andhom is-sede tag?hom fil-Bel?ju, li ma jiddikjaraw ebda d?ul b?ala diretturi tal-impri?a f’dan l-Istat Membru u li jinvokaw l-e?er?izzju ming?ajr ?las tal-mandat tag?hom bl-g?an li jeskludu l-e?istenza tal-kundizzjoni g?all-e?er?izzju ta’ attività professjonali, li g?aliha huwa sottomess l-issu??ettar.

35

Issa, skont il-Gvern Bel?jan matul il-perijodu inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, O. Rombouts kien su??ett g?at-taxxa Bel?jana b?ala persuna mhux residenti min?abba l-attività tieg?u b?ala mandatarju tal-kumpannija skont b?ala direttur tag?ha, bl applikazzjoni mag?quda ta’ Artikoli 2(1)(a), 227(1) u 228(1) tal-Kodi?i tat-Taxxa fuq id-D?ul tal-1992 kif ukoll tal-Artikolu 16 tat-Trattat bejn il-Bel?ju u l-Portugall, sabiex ti?i evitata tassazzjoni doppja, iffirmat fi Brussell fis-16 ta’ Lulju 1969 (?abra tat-Trattati tan-Nazzjonijiet Uniti, Vol. 787, p. 4), kif emendata permezz ta’ ftehim supplimentari ffirmat fi Brussell fis-6 ta’ Marzu 1995 (?abra tat-Trattati tan-Nazzjonijiet Uniti, Vol. 2155, p. 76), da?al fis-se?? fil-5 ta’ April 2001.

36

Il-Gvern Bel?jan i?id li O. Rombouts qatt ma kkontesta dan l-issu??ettar u li l-kontribuzzjonijiet tas-sigurtà so?jali li jag?mlu s-su??ett tal-kaw?a prin?ipali ?ew ikkalkolati fuq il-ba?i tad-d?ul ta’ direttur ta’ impri?a kkunsidrat mill-awtoritajiet tat-taxxa.

37

Konsegwentement, la O. Rombouts u lanqas il-kumpannija Les Tartes de Chaumont Gistoux ma setg?u jinvokaw l-e?er?izzju ming?ajr ?las tal-mandat sabiex ti?i kkontestata l-e?istenza tal-kundizzjoni g?all-e?er?izzju ta' attività professjonali.

38

F'dan ir-rigward, huwa bi??ejjed li ji?i kkonstatat li, fl-osservazzjonijiet bil-miktub tieg?u, il-Gvern Bel?jan spjega li l-pre?unzjoni stabbilita fir-raba' subparagrafu tal-Artikolu 3(1) tad-Digriet Irjali Nru 38 jipprevedi b'mod inkonfutabbli l-issu??ettar tal-mandatarji tal-kumpanniji g?all-iskema Bel?jana ta' sigurtà so?jali g?all-persuni li ja?dmu g?al-rashom, "ukoll" meta ma jkunux iddikjaraw l-ebda d?ul minn dan il-mandat.

39

Dan jimplika li, skont il-Gvern Bel?jan stess, din il-pre?unzjoni tapplika wkoll g?all-mandatarji ta' kumpanniji b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li huma su??etti g?at-taxxa fil-Bel?ju ta' persuni mhux residenti min?abba l-attività tag?hom ta' mandatarju tal-kumpannija.

40

L-ewwel domanda ma hijiex g?aldaqstant nieqsa mir-relevanza sa fejn tirrigwarda l-Artikolu 14c(b) tar-Regolament Nru 1408/71.

41

Hija, konsegwentement, ammissibbli.

Fuq il-mertu

42

Preliminarjament, g?andu ji?i rrilevat li l-qorti tar-rinviju llimitat il-kaw?a, li tibqa' tie?u konjizzjoni tag?ha, g?all-perijodi li matulhom il-mandatarju tal-kumpannija inkwistjoni kien residenti fil-Portugall u fejn hemmhekk kien impjegat jew inkella ma je?er?itax ebda attività o?ra. Hija tqis li, g?al tali perijodi, ir-Regolament Nru 1408/71 u l-Anness VII tieg?u ma jidhirx li jeskludi ssu??ettar g?all-iskema Bel?jana tas-sigurtà so?jali g?all-persuni li ja?dmu g?al rashom. Il-Qorti tal-?ustizzja g?andha tillimita l-kunsiderazzjoni tag?ha unikament g?al din is-sitwazzjoni.

43

F'dan il-kuntest, g?andu ji?i kkunsidrat li, permezz tal-ewwel domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi, jekk id-dritt tal-Unjoni, b'mod partikolari l-Artikoli 13(2)(b) u 14c(b) tar-Regolament Nru 1408/71, kif ukoll l-Anness VII tieg?u, jipprekludix le?i?lazzjoni nazzjonali li, b?ar-raba' subparagrafu tal-Artikolu 3(1) tad-Digriet Irjali Nru 38, tippermetti lil Stat Membru li jikkunsidra, b'mod inkonfutabbli, b?ala e?er?itata fit-territorju tieg?u attività ta' ?estjoni, minn Stat Membru ie?or, ta' kumpannija su??etta g?at-taxxa f'dan l-ewwel Stat.

44

Permezz ta’ din id-domanda, il-qorti tar-rinviju b’hekk tistaqsi, sa fejn Stat Membru jista’, g?all-finijiet ta’ ssu??ettar g?all-iskema tieg?u tas-sigurtà so?jali g?all-persuni impjegati, jiddefinixxi l-post tat-twettiq tal-attività tal-?addiema kkon?ernati.

45

F’dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li, skont ?urisprudenza stabbilita, id-dispo?izzjonijiet tat-Titolu II tar-Regolament Nru 1408/71, li jiddeterminaw il-le?i?lazzjoni applikabbli g?all-?addiema li ji??aqilqu ?ewwa l-Unjoni Ewropea huma inti?i b’mod partikolari sabiex il-persuni kkon?ernati jkunu, b?ala prin?ipju, su??etti g?all-iskema ta’ sigurtà so?jali ta’ Stat Membru wie?ed biss, b’mod li ji?u evitati l-akkumulazzjoni ta’ le?i?lazzjonijiet nazzjonali applikabbli u l-kumplikazzjonijiet li jistg?u jirri?ultaw min?abba f’hekk. Dan il-prin?ipju jinsab stabbilit b’mod partikolari fl-Artikolu 13(1) ta’ dan ir-regolament (ara, b’mod partikolari, is-sentenza tat-12 ta’ ?unju 2012, Hudzinski u Wawrzyniak, C-611/10 u C-612/10, punt 41).

46

G?andu jitfakkar ukoll li d-dispo?izzjonijiet tar-Regolament Nru 1408/71 g?andhom ji?u interpretati fid-dawl tal-g?an tal-Artikolu 48 TFUE, li huwa li jikkontribwixxi g?all-istabbiliment tal-libertà tal-moviment g?all-?addiema migranti b’mod l-iktar s?i? possibbli (ara s-sentenza Hudzinski u Wawrzyniak, i??itata iktar ’il fuq, punt 53).

47

It-tmien premessa tar-Regolament Nru 1408/71 tenfasizza li l-persuni impjegati u dawk li ja?dmu g?al rashom ikkon?ernati g?andhom ji?u ssu??ettati g?all-iskema tas-sigurtà so?jali ta’ Stat Membru wie?ed. Id-disa’ premessa tal-istess regolament i??id li l-okka?jonijiet li fihom persuna tkun su??etta simultanjament g?al-le?i?lazzjoni ta’ ?ew? Stati Membri, b?ala deroga g?ar-regola ?enerali, g?andhom ikunu limitati kemm jista’ jkun fin-numru u fil-portata.

48

Skont l-g?axar premessa tal-imsemmi regolament, il-kriterju adegwat sabiex ti?i ddeterminata l-le?i?lazzjoni applikabbli hija, b?ala regola ?enerali, il-post fejn ti?i e?er?itata l-attività b?ala ?addiem impjegat jew li ja?dem g?al rasu. Il-?dax-il premessa tar-Regolament Nru 1408/71 tipprovdi li, derogi g?al din ir-regola huma ??ustifikati biss f’?erti sitwazzjonijiet spe?ifi?i li ji??ustifikaw kriterju ie?or ta’ rabta.

49

G?alhekk jirri?ulta mill-istruttura u mis-sistema tar-Regolament Nru 1408/71 li l-kriterju tal-“post tal-e?er?izzju” tal-attività b?ala persuna impjegata jew li ta?dem g?al rasha kkon?ernata huwa l-kriterju prin?ipali g?all-finijiet tal-g?a?la tal-le?i?lazzjoni wa?danija applikabbli u dan il-kriterju ma g?andux ji?i dderogat ?lief f’sitwazzjonijiet spe?ifi?i, permezz ta’ kriterji ta’ rabta sussidjarji b?alma huma dawk tal-Istat ta’ residenza tal-?addiem, tal-Istat tas-sede tal-kumpannija li timpjegah jew ukoll tal-post ta’ ferg?a jew rappre?entanza permanenti tag?ha, jew tal-post tal-attività prin?ipali tal-?addiem prevista fl-Artikoli 14(2) u (3), kif ukoll tal-punti 2 u 3 tal-Artikolu 14, tal-punti 2 u 3 tal-Artikolu 14a, kif ukoll l-Artikolu 14c(a) fl-a??ar tar-Regolament Nru 1408/71.

50

Fir-rigward tal-kun?etti ta’ “persuna impjegata” u “persuna li ta?dem g?al rasha” fis-sens tal-Artikolu 13 et seq. tar-Regolament Nru 1408/71, dawn ikunu attivitajiet li huma kkunsidrati b?ala

tali g?all-finijiet ta’ le?i?lazzjoni so?jali tal-Istat Membru li fit-territorju tieg?u dawn l-attivitajiet ji?u e?er?itati (ara, b’mod partikolari, is-sentenzi tat-30 ta’ Jannar 1997, de Jaeck, C-340/94, ?abra p. I-461, punt 34, kif ukoll Hervein u Hervillier, C-221/95, ?abra p. I-609, punt 22).

51

Dawn il-kun?etti jaqg?u g?alhekk, fir-rigward tal-kontenut tag?hom, ta?t il-le?i?lazzjonijiet tal-Istati Membri li fit-territorju tag?hom l-attivitajiet tal-persuni impjegati jew tal-persuni li ja?dmu g?al rashom ji?u e?er?itati.

52

G?alhekk, g?all-finijiet tal-Artikoli 13 et seq. tar-Regolament Nru 1408/71, id-determinazzjoni tal-post tal-e?er?izzju tal-attività professjoni tal-?addiem, kif jirri?ulta mill-g?axar premessa ta’ dan ir-regolament, jikkundizzjona b?ala mod ?enerali l-le?i?lazzjoni applikabbli li tippre?edi l-kategorizzazzjoni tal-attività b?ala attività ta’ ?addiem impjegat jew li ja?dem g?al rasu.

53

Madankollu, kuntrarjament g?all-kun?etti ta’ “?addiem impjegat” u “?addiem li ja?dem g?al rasu”, il-kun?ett ta’ “post tal-e?er?izzju” tal-attività g?andu ji?i kkunsidrat li jaqa’ mhux ta?t il-li?ijiet tal-Istati Membri, i?da ta?t id-dritt tal-Unjoni u, konsegwentement, ta?t l-interpretazzjoni mog?tija mill-Qorti tal-?ustizzja.

54

Fil-fatt, jekk dan il-kun?ett jirrigwarda wkoll il-le?i?lazzjonijiet tal-Istati Membri, huwa l-kriterju li jikkostitwixxi jkun jista’ jkun is-su??ett ta’ definizzjonijiet jew ta’ interpretazzjonijiet kontradittorji mill-Istati Membri inkwistjoni u jwassal, g?al persuna spe?ifika, g?all-applikazzjoni kumulattiva ta’ diversi le?i?lazzjonijiet g?all-istess attività. Issa, tali pluralità tista’ ??ieg?el lill-persuna kkon?ernata t?allas kontribuzzjoni doppja tas-sigurtà so?jali g?all-istess d?ul u g?aldaqstant tippenalizza lill-?addiem li jkun e?er?ita d-dritt tieg?u g?all-moviment liberu kif stabbilit bid-dritt tal-Unjoni, u dan b’hekk ikun, manifestament kuntrarju g?all-g?anijiet tar-Regolament Nru 1408/71.

55

Hekk kif il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet rigward l-Artikolu 14d(2) tal-imsemmi regolament, dan jobbliga lill-Istati Membri li jittrattaw b’mod mhux diskriminatorju lill-?addiema su??etti g?ad-dispo?izzjonijiet tal-Artikolu 14c(b) ta’ dan l-istess regolament meta mqabbla ma’ ?addiema li je?er?itaw l-attivitajiet kollha tag?hom fi Stat Membru wie?ed (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tad-9 ta’ Marzu 2006, Piatkowski, C-493/04, ?abra p. I-2369, punt 27).

56

G?all-finijiet tal-interpretazzjoni tal-kun?ett ta’ “post tal-e?er?izzju” b?ala kun?ett tad-dritt tal-Unjoni, g?andu jitfakkar li, skont ?urisprudenza stabbilita, id-determinazzjoni tat-tifsira u tal-portata ta’ termini li g?alihom id-dritt tal-Unjoni ma jipprovdi l-ebda definizzjoni g?andhom ji?u ddeterminati skont it-tifsira tag?hom abitwali fil-lingwa ta’ kuljum, filwaqt li g?andu ji?i kkunsidrat il-kuntest li fih huma u?ati u l-g?anijiet mixtieqa mil-le?i?lazzjoni li jiffurmaw parti minnha (ara, b’mod partikolari, is-sentenza tal-10 ta’ Marzu 2005, easyCar, C-336/03, ?abra p. I-1947, punt 21 u l-?urisprudenza ??itata).

57

F’dan ir-rigward, il-kun?ett ta’ “post tal-e?er?izzju” ta’ attività g?andu jinftiehem, skont it-tifsira ori?inali tat-termini u?ati, b?ala li jirreferu g?all-post fejn, konkretament, il-persuna kkon?ernata twettaq l-atti marbuta ma’ din l-attività.

58

Issa, meta ji?i jippre?umu li l-persuni ma?tura b?ala mandatarji ta’ kumpannija jew asso?jazzjoni su??etti g?at-taxxa Bel?jana tal-kumpannija jew g?at-taxxa Bel?jana g?all-persuni mhux residenti huma kkunsidrati b’mod inkonfutabbli, b?ala li je?er?itaw, fil-Bel?ju, l-attività professjonali b?ala persuni li ja?dmu g?al rashom, id-dispo?izzjonijiet nazzjonali inkwistjoni jistg?u jwasslu g?al definizzjoni tal-post tal-e?er?izzju tal-attività li ma tikkorrispondix g?al dik li tirri?ulta mill-punt pre?edenti ta’ din is-sentenza u b’hekk tmur kontra d-dritt tal-Unjoni.

59

Filwaqt li huwa minnu li d-dritt tal-Unjoni ma jippre?udikax il-kompetenza tal-Istati Membri li jorganizzaw l-iskemi tag?hom ta’ sigurtà so?jali u li hija, fin-nuqqas ta’ armonizzazzjoni fuq livell Komunitarju, il-le?i?lazzjoni ta’ kull Stat Membru li g?andha tiddetermina l-kundizzjonijiet tad-dritt jew l-obbligu ta’ re?istrazzjoni ma’ skema ta’ sigurtà so?jali, huwa importanti, madankollu, li fl-e?er?izzju tal-kompetenza tieg?u, l-Istat Membru g?andu josserva d-dritt tal-Unjoni (ara, b’mod partikolari, is-sentenza Piatkowski, i??itata iktar ’il fuq, punti 32 u 33).

60

?ertament, kif isostni l-Gvern Bel?jan, il-pre?unzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tista’ tipprevjeni l-frodi fil-qasam tas-sigurtà so?jali li tikkonsisti fl-eva?joni tan-natura obbligatorja tal-iskema ta’ sigurtà so?jali g?all-persuni li ja?dmu g?al rashom permezz ta’ rilokazzjoni artifi?jali tal-attività tal-mandatarji ta’ kumpanniji stabbiliti fil-Bel?ju. Madankollu, billi tikkonferixxi natura inkonfutabbli lil din il-pre?unzjoni, il-le?i?lazzjoni nazzjonali inkwistjoni tmur lil hinn minn dak li huwa strettament ne?essarju sabiex jinkiseb l-g?an le?ittimu tal-?lieda kontra l-frodi peress li to?loq ostakolu b’mod ?enerali g?all-possibbiltà li ?addiema kkon?ernati ji??ustifikaw, quddiem il-qorti nazzjonali, li l-post tal-e?er?izzju tal-attività tag?hom jinsab realment fit-territorju ta’ Stat Membru ie?or fejn huma jwettqu, b’mod konkret, l-atti relatati ma’ din l-attività.

61

G?aldaqstant, ir-risposta li g?andha ting?ata g?all-ewwel domanda hi li d-dritt tal-Unjoni, b’mod partikolari l-Artikoli 13(2)(b) u 14c(b) tar-Regolament Nru 1408/71 kif ukoll l-Anness VII tieg?u, jipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali b?al ma hi dik fil-kaw?a prin?ipali sa fejn din tippermetti lil Stat Membru li jikkunsidra, b’mod inkonfutabbli, b?ala li ti?i e?er?itata fit-territorju tieg?u attività ta’ ?estjoni, minn Stat Membru ie?or, ta’ kumpannija su??etta g?at-taxxa f’dan l-ewwel Stat.

Fuq it-tieni domanda

62

Fid-dawl tar-risposta li ng?atat g?all-ewwel domanda, ma hemmx lok li ti?i e?aminata t-tieni domanda.

Fuq l-ispejje?

63

Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Ir-Raba' Awla) taqta' u tidde?iedi:

Id-dritt tal-Unjoni, b'mod partikolari l-Artikolu 13(2)(b) u l-Artikolu 14c(b) tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1408/71, tal-14 ta' ?unju 1971, dwar l-applikazzjoni tal-iskemi tas-sigurtà so?jali g?all-persuni impjegati, [g?all-persuni li ja?dmu g?al rashom] u l-familja tag?hom li ji??aqilqu ?ewwa l-Komunità, kif emendat bir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1606/98, tad-29 ta' ?unju 1998, kif ukoll l-Anness VII tal-imsemmi regolament, jipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali, b?alma hi dik fil-kaw?a prin?ipali sa fejn hi tippermetti lil Stat Membru li jikkunsidra, b'mod inkonfutabbli, b?ala li ti?i e?er?itata fit-territorju tieg?u attività ta' ?estjoni, li titwettaq minn Stat Membru ie?or, ta' kumpannija su??etta g?at-taxxa f'dan l-ewwel Stat.

Firem

(*1) Lingwa tal-kaw?a: il-Fran?i?.